

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ: ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΟΥ "ΟΙΚΟΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ", τ. 16, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 2005, σ. 132.

Συγγραφέας: ΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι σχέσεις (δικαίου του) περιβάλλοντος και (δικαίου του) ανταγωνισμού εγγράφονται στον πυρήνα των σχέσεων οικολογίας και οικονομίας (της αγοράς), αποτυπώνουν δε τις πολύπλοκες και συνεχώς εξελισσόμενες αλληλο-δια-δράσεις τους. Στην αποτύπωσή τους είναι τις περισσότερες φορές, δυναμικές, ενώ σε αυτές αναδεικνύεται ο «συμφιλιωτικός»-«οικοανταγωνιστικός» περισσότερο και όχι ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας τους.

Αυτό συμβαίνει και στο κοινοτικό δικαιοσύστημα, στον τομέα αφενός των αντιανταγωνιστικών-περιοριστικών πρακτικών (άρθρα 81 και 82 ΣυνθΕΚ), όπου οι σχέσεις έχουν πια υπερβεί το εμβρυακό επίπεδο της προηγούμενης δεκαετίας, και αφετέρου των κρατικών (περιβαλλοντικών) ενισχύσεων (άρθρα 87 επ. ΣυνθΕΚ), όπου οι σχέσεις είναι πιο καθαρές και παγιωμένες. Κύριο ρόλο στην, ως ένα βαθμό, «οικολογικοποίηση» του δικαίου του ανταγωνισμού καλούνται να παίξουν οι γενικές κοινοτικές αρχές της ενσωμάτωσης και της αναλογικότητας.

Ο «οικοανταγωνισμός», στο πλαίσιο της οικονομίας της αγοράς, δεν μπορεί πάντως να συγκαλύψει τη συστημική σύγκρουσή της με το πεδίο και τις απαιτήσεις της οικολογίας. Στην «οικοανταγωνιστική» αντίληψη οι σχέσεις των παραπάνω πεδίων εγγράφονται σε μια υπό ευρεία έννοια (κυρίαρχη) οικονομική και ανταγωνιστική λογική, καθιστώντας τελικά το περιβάλλον «οικονομικό πόρο» στο πλαίσιο της «οικολογικής οικονομίας της αγοράς».

Η πρόοδος που έχει επιτελεστεί απέχει πάντως πολύ από την επίτευξη μιας ευπρόσδεκτης ισορροπίας μεταξύ της αγοράς και του περιβάλλοντος. Απέχει επίσης πολύ από την επικράτηση μιας σύγχρονης αντίληψης για τον οικοανταγωνισμό και την οικοανάπτυξη. Ο δρόμος που μένει να διανύσουμε είναι ασφαλώς μακρύς. Η μονογραφία του *Τάκη Νικολόπουλου* μας δείχνει τις ατραπούς μέσα από τις οποίες είμαστε αναγκασμένοι να πορευθούμε, αφού δυστυχώς η πολιτική συγκυρία δεν

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

επιτρέπει μεγάλες προσδοκίες.